

Glazbeni život u Rijeci kroz posljednja dva mjeseca godišta 1975/76 i kroz ljeto 76

Koncem *tranja* i početkom *svibnja* Pjevački zbor »Jeka Primorja« otišao je na desetdnevno gostovanje u Čehoslovačku kao gost Pjevačkog zbora slovačkih učitelja.

6. *svibnja* u dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja nastupila je Tatjana Valić — Rudan (glasovir), rodom Riječanka, koja je nakon specijalizacije u SSSR prikazala na ovaj način svom rodnom gradu vlastiti umjetnički uspon djelima širokog stilskog raspona. (Gagić, Haydn, Beethoven, Detoni, Schumann). Unatoč iznenađnom potresu koji je nastupio tijekom Detonijeve skladbe, umjetnica je imala snage da nastavi i smiri slušatelje Schumannom, dodavši još i Beethovena »Za Elizuu«. Posjet je bio dobar i slušatelji su srdačno primili svoju sugrađanku.

13. *svibnja* nastupila je u Muzeju njemačka violiniistica Jenny Abel. Na rasporedu su bile sonate: Pisen-del »Sonata za violinu solo«, J. S. Bach »Sonata I«, g-mol BWV 1001 i »Partita II«, d-mol BWV 1004. Svojim visokim reproduktivnim mogućnostima umjetnica je razdražanim slušateljima pružila jedan dodatak u stilu prethodnog izraza (stavak iz Bachove »Sonate u C-duru«) a zatim jedan izvan okvira (stavak iz Bartokove »Solo sonate«), potvrđujući se kao cjelovita umjetnička ličnost.

18. *svibnja* u dvorani »Neboder« održan je simfonijski koncert orkestra Narodnog kazališta »Ivan Zajc«. Kao solistica je nastupila Leonora Geanta, violina (Beč), a dirigirao je Davorin Hauptfeld. Koncert je obuhvatio dva djela **Johannesa Brahmsa**: »Koncert za violinu i orkestar« i »II. simfoniju«.

20. *svibnja* predstavio se u Muzeju Gerald Robbins, glasovir, USA. Raspored: Scarlatti, Beethoven, Kaba-levski, Schumann i u dodatku Chopin i Gayen. Gerald Robbins se predstavio kao umjetnička ličnost snažne imaginacije i intenzivne emocionalnosti, kome bravurozna tehnika nije sama sebi svrhom nego stoji u službi općeg izraza da se postigne vrhunac umjetničkog doživljaja.

26. *svibnja* održana je u dvorani »Neboder« Smotra školskih zborova i sastava osnovnih škola u Rijeci.

27. *svibnja* u dvorani Muzeja održala je riječka solistica Mira Zidarić, mezzosopran, solistički koncert na kome su bili predstavljani: A. Scarlatti, Bersa, Baranović, Matetić-Ronjgov, De Falla, Granados i u dodatku Debussy.

1. *lipnja* održao je u Muzeju svoj prvi solistički koncert mladi San Mirković, glasovir, koji je riječkim slušateljima dobro poznat iz brojnih manjih nastupa, a završava studij kod prof. Ive Mačeka. Prepuna dvorana s osobitom je pozornošću pratila ovaj umjetnički debut na kome je izvedeno: Bach »Toccata D-dur«, Beethoven »Sonata« op. 53. (Waldstein), Liszt »Mađarska rapsodija br. 13., Chopin »Scherzo« u cis-molu i u dodatku dvije Chopinove studije.

14. — 26. *lipnja* trajao je u sjevernom Hrvatskom primorju festival »Melodije Istre i Kvarnera 76« (MIK), koji kao jedini »putujući festival« kod nas djeluje stalno već 13. godinu. Ove je godine obuhvatio sljedeća mjesta: Vodnjan, Labin, Rijeka, Višnjan, Novi Vinodolski, Buje, Cavle, Rovinj, Rab, Selce, Buzet, Klana, Pazin i Mali Lošinj. (14 mjesta). Smisao ovog festivala i njemu sličnih (»Kajkavske popevke«, »Slavonija«, i donekle Split) jest u želji, da skladatelji istražuju odnosno proučavaju glazbena obilježja ove sredine i stvaraju zabavnu glazbu koja će u punom

smislu riječi biti naša, a isto tako zanimljiva i drugim sredinama, da se tim osobitostima unesu nove vrednote slične onima u tzv. ozbiljnoj glazbi. Unatoč još nekim neriješenim pojedinostima festival je inače uspio, posebno zato jer je većina skladbi nosila osebujnu »notu« izgrađenu na osnovi tzv. istarske ljestvice. *Naime, skladbe festivala kao što je među ostalima i MIK, moraju biti veza s našom suvremenosti, ali su ujedno i odraz umjetničke savjesti onih skladatelja i pjesnika koji ni na području zabavne djelatnosti nisu zaboravili dah vlastite zemlje i otkucaj srca svog naroda.*

1. *srpnja* počelo je tzv. »Riječko ljeto« u kome je glavno težište na priredbama Narodnog kazališta »Ivan Zajc« i ljetnim koncertima Koncertnog ureda. Nastupi Opere ograničeni su ovog ljeta u Rijeci na Trsatsku gradinu, na kojoj je 1. i 3. *srpnja* izvedena popularna opera Ivana Zajca »Nikola Šubić Zrinski«, što je zatim 5. *srpnja* ponovljeno na ljetnoj pozornici u Kraljevici. Opera je zatim prenijela svoju djelatnost na ljetnu pozornicu u Opatiju u okviru festivala »Opatija 76« gdje je kroz mjesec dana imala svakog ponedjeljka opernu predstavu. 12. *srpnja* izvedena je premijera opere Petra Iljiča Čajkovskog »Pikova dama«, 19. *srpnja* Verdijev »Krabuljni ples«, 26. *srpnja* Gotovčev »Ero s onoga svijeta«, 2. *kolovoza* Puccinijev »La Bohème«, a 9. *kolovoza* predviđena Verijeve »Aida« otpala je zbog kiše i ovim je Opera Narodnog kazališta »Ivan Zajc« završila svoj dio sudjelovanja, odnosno godišta 1975/76. Inače »Opatija 76« završila je 23. *kolovoza* u sklopu čega je bilo obuhvaćeno i nekoliko nastupa raznih inozemnih sastava, kako je to bilo uobičajeno i u prijašnjim festivalima.

12. *srpnja* u sklopu Festivala u Opatiji Narodno kazalište »Ivan Zajc« počelo je svoj dio priredaba na ljetnoj pozornici premijerom opere Petra Iljiča Čajkovskog »Pikova dama«. Jedno od najljepših djela slavenskog i ruskog opernog repertoara, koje se je posljednji puta davalo u Rijeci u sezoni 1949/50, doživjelo je svoju obnovu u punom smislu te riječi, a osim jedne gošće sve su domaće umjetničke snage, tako da je to isključivo riječko ostvarenje, iako su redatelj i koreograf također gosti koji su na ovoj pozornici već postavljali nekoliko djela.

15. *srpnja* počelo je (ako izuzmemo MIK u kome je Koncertni ured bio suorganizator) koncertno ljeto s nastupom zagrebačkog gitarista Marijana Makara, koji je predstavio širok raspon od starih španjolskih stvaralaca do najnovijeg vremena (Mudarra, Milan, Sanz, Sor, Villa-Lobos, Lauro i Papandopulo). Ovo posljednje ime vezano je uz praznovjenu djela »Tri igre«, pri čemu se pokazalo da je naš suvremeni slavni majstor upravo neiscrpan u idejama razumijevajući tehničke probleme glazbala, uz izvrsno iskorištavanje zvukovnih mogućnosti.

22. *srpnja* predstavio se u Muzeju drugi gitarist, Ivan Kalcina iz Sarajeva s također raznolikim rasporedom (Narvaez, Mudarra, Weiss, Bach, Villa-Lobos, Albeniz, Torroba, Malatz, Lauro). U cijelom koncertu umjetnik je potvrdio visok ugled što ga uživa, a na oduševljeni prijem prvenstveno mladih ljudi dodao je »Tango« Tarrege i Teme »flamenco«.

28. *srpnja* bio je izuzetan doživljaj koji će se posebno pamti.

Koncert Pjevačkog zbora slovačkih učitelja, koji je održan u punoj dvorani Pomorskog i povijesnog muzeja kao umjetnička razmjena s riječkim pjevačkim zborom »Jeka Primorja«, može se označiti umjetničkim događajem riječke ljetne koncertne sezone. Na programu su bila djela: Bellina, Palestrina, Lassa,

Smetane, Suchoneva, Cikkera, Francisca kao i narodne popijevke u obradi Milana Novaka, Mikule, Jindricha, Mikulaša, Aleksandra Moyzesa i našeg Gotovca.

Koncert se može ocijeniti samo superlativima, Program je sadržavao bogat izbor djela, koronološki heterogeno postavljenih, ali umjetnički homogeno izvedenih, pri čemu je izvedba svake skladbe bila stremljenja k savršenstvu zbornog izraza i u skladu s tim predstavljala vrhunske domete zborne pjevačke umjetnosti.

Izvanredno dinamičko nijansiranje, izjednačenost u dionicama i zvukovna kompaktnost, produbljeno shvaćanje teksta, disciplinirani slijed agogičkih zahtjeva dirigenta dra Jurja Haluzickog koji je ostvario izraz pun živosti i iskonske snage u čvrstom ritmu i jasno profiliranim frazama, sve se to preplitalo u različitim ugodajima i uzdizalo do virtuoznosti.

Stilska raznolikost u bogatom rasponu od renesanse do suvremene glazbe dala je Pjevačkom zboru slovačkih učitelja velike mogućnosti da pokaže sve svoje izvodilačke odlike i ponese slušatelje u bogati i bujni svijet zborne glazbe.

Pjevački zbor slovačkih učitelja predvidio je nastup u Kraljevici, što je otpalo zbog kiše, a 30. srpnja održao je također uspio nastup u Opatiji.

5. kolovoza predstavio se u Muzeju splitski umjetnik Marko Demicheli osebujnim koncertom pod naslovom »Gitara u kavezu« — videomusical. Ovaj spoj glazbe, slikarstva, pjesništva i umjetničke fotografije uz vlastite skladbe bio je nešto novo u nizu gitarističkih koncerata što ih je za ljeto organizirao Koncertni ured i ujedno pokušaj da se dade nekonvencionalna umjetnička priredba.

12. kolovoza nastupio je u Muzeju riječki gitarist Nikola Jedrlinić koji je dao zanimljiv izbor djela (Anonymus, Franciscus Bossinensis — Franjo Bosanac, Pisador, De Visée, Bach, Terzi, Slavko Fumić, Villa-Lobos, Granados, Albeniz, Sainz, i u dodatku Tarrega i Llobet).

19. kolovoza koncertom naše poznate šansonjerke Lade Kos završila je ljetno razdoblje Koncertnog ureda za 1975/76.

Osim ovih izvedaba u Rijeci, izvan Rijeke održano je nekoliko važnih i vrijednih glazbenih priredaba.

3., 4. i 5. lipnja u organizaciji Katedre čakavskog Sabora u Poreču, održan je tradicionalni susret zborova pod naslovom »Naš kanat je lip«. Ta se priredba održava već četvrti put. U dvorani Narodnog sveučilišta u Poreču nastupilo je 18 zborova. Prve večeri nastupili su dječji zborovi iz Poreča, Rijeke, Kastva, Sv. Petra u šumi i Pazina. Druge večeri bili su dječji zborovi iz Pule, zbor RTVC iz Rijeke, iz Labina i Novigrada, te omladinski ženski zborovi iz Pazina i Poreča. Tijekom treće večeri nastupili su mješoviti i muški zborovi: »Matko Brajša Rašan« iz Pule, »Danica« iz Pasjaka (Opatija), »Andrija Patricij« iz Cresa, »Lovor« iz Lovrana, »Lino Mariani« iz Pule i Pjevački zbor »Jeka Primorja« iz Rijeke. Po riječima prof. Slavka Zlatića, »vrijednost i važnost ove glazbene manifestacije nije potrebno posebno naglašavati, riječ je o doista izuzetnoj priredbi koju s pravom možemo uvrstiti uz bok sličnim u Hrvatskoj.« Posljednje večeri sudionicima su podijeljene plakete i monografije o Poreču.

10. srpnja počele su u Osoru OSORSKE GLAZBENE VEČERI koje su trajale do 7. kolovoza. U ljetnim mjesecima kada je na našoj obali održavan velik broj različitih festivala, jedan od njih kao nova inicijativa Društva hrvatskih skladatelja zaslužuje posebnu pozornost. To su priredbe pod naslovom Osorske glazbene večeri svečano otvorene 10. srpnja. Tom je prilikom, na prvom koncertu, akademik dr Andre Mohorović ocrtao u uvodnom govoru značenje ove glazbene manifestacije za našu umjetnost i upoznavanje stranaca s dostignućima produktivnih i reproduktivnih mogućnosti naših umjetnika glazbenika.

Središte ovih glazbenih večeri predstavlja obnovljena osorska katedrala. Pod mottom od stihova Vla-

dimira Nazora »Osor« što su kao idejni pokretač tiskani na početku ukusno uređenog prospekta, dano je u pregledu šest glazbenih večeri, na kojim koncertima nastupaju značajna imena naših i stranih reproduktivnih umjetnika. Gudački kvartet »Pro arte«, »Collegium musicum« Zagreb, Gudački kvartet »Prokofjev« — Moskva, Tonko Ninić, violina, i Željko Marasović, orgulje, Theo Tabaka, flauta, i Anđelko Klobučar, orgulje, te konačno Zagrebački solisti.

Svečana promocija gramofonske ploče »Osorske glazbene večeri« u izdanju Jugotona 1976, te promocija knjige dr. Ane Deanović »Mali vječni grad Osor«, održana između prvog i drugog dijela koncerta, bilo je samo kruna na otvorenju ove osebujne glazbene svečanosti. Ako k ovome dodamo da su svi koncerti bili uvijek dupkom puni i da je svaki za sebe bio osebujan doživljaj koji su prigodom otvaranja i zatvaranja počastili i članovi folklorne družine iz obližnjeg Orleca, izvodeći narodne popijevke i plesove uz sopile i mijeh u duhu pravog narodnog veselja, onda su ove priredbe dale naslutiti da mogu postati jedan od vodećih glazbenih događaja u ljetnim mjesecima.

14. kolovoza održana je na prepunoj ljetnoj pozornici u Senju Smotra klapa sjevernoprimorsko-goransko-istarskog područja, na kojoj su nastupile »klape« iz Buzeta, Crikvenice, Hreljina, Kastva, Medulina, Novvalje, Novog Vinodolskog, Umaga i Senja. Na ovoj smotri, četvrti po redu, opaženo je izvjesno osipanje, koje se pripisuje lutanju pojedinih pjevačkih skupina u traženju vlastitog izraza. Po riječima prof. Slavka Zlatića, »klapama u sadašnjem stanju treba pomoći stručnim savjetom, ali ne i profesionalnom intervencijom. Savjetovanje će najbolje pomoći da se neke pojave spriječe ili izliječe, jer mogu biti samo štetne u daljnjem radu klapa«.

30. srpnja održan je na Košljunu (Krk — Punat) u crkvi franjevačkog samostana duhovni koncert pod naslovom »Od gregorijanskog korala do suvremene duhovne popijevke«. U izboru Vladimira Fajdetića predstavljeni su: Koralni napjevi: Anonymus, Jelić, Lukačić, Bach, Händel, Tartini, Beethoven, Zajc Muhvić, Maria Theresia von Paradies, Hartman, Franck, Dvorak, Bizet, Gotovac i dvije crnačke duhovne popijevke. Koncerti su nastavljeni 17. — 20. kolovoza redom u Krku, Malinskoj, Vrbniku i Košljunu. Ovaj tip koncerata bio je izveden već prošlog ljeta, samo su ovog puta bile neke manje promjene u sastavu izvođača, koje je za ovu priliku kao organizator angažiralo Narodno sveučilište — Krk. Ove su godine nastupali: Zorka Wolf, sopran (Rijeka), Mirjana Đorđević, alt, (Beograd — Zagreb), Anton Možina, tenor (Sarajevo), Ivan Stefanov, bas, (Zagreb), Dubravka Perušić i Alemka Pečar, violine, Nikola Jedrlinić, gitara, Draško Baumgarten, orgulje-continuo, te komorni zbor KUD »Krk« kojim dirigira Ivo Frleta. Koncerti su bili dobro posjećeni i toplo primljeni.

Koncert mješovitog zbora župne crkve u Slavonskoj Požegi

U svetoj Marijinoj godini našega naroda a prigodom tisućgodišnjice smrti naše kraljice Jelene u spomen treće godišnjice smrti našega župnika i u počast našim starcima, bolesnicima i nemoćnima mješoviti zbor crkve u Slavonskoj Požegi održao je koncert sa slijedećim programom:

Uskliknite Bogu J. Vrhovskoga, Invitatorij, Istina moja i Magnifikat A. Canjuge, Pjevajte gospodinu P. Wagnera, Svet i Blagoslovljen iz Mise L. Županovića, Vodi noge moje K. Odaka, Ave Maria J. Arcadelta, Molitva F. Dugana i Sva si lijepa K. Kolba.

Koncertom je ravnao mjesni župnik Josip Dumić. Ovo je bio još jedan uspjeh župskog zbora tako da je mnogobrojna publika bila zadovoljna i ponosna na svoj župski zbor.

Dr. Đ. K.